

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. An eadem accidentia Materia subjectet in genito,
quæ fuerunt in corrupto?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

RESPONDETUR. Etiam operationes sunt totius conjuncti, ut principii operativi denominativè, non autem elicitive, cum enim materia oculi non sit vivens, non poterit moveri ab intrinseco ad visionem, sed hoc competit animæ, licet in oculo exercere; consequenter totum illud quod est oculus, erit principium operativum denominativè, non elicitive, ita & erit oculus principium receptivum denominativè, non formaliter, & ut salvetur quod non recipiatur in passo ab agente diverso, sufficit quod ipsum agens, quod est anima, sit conjunctum receptivo principio, imò ipsa utpote spiritualis, non potest esse capax receptionis materialium. Per hoc tamen non negatur, oculum esse instrumentum visionis.

INSTAT secundò. Ergo operationes illæ non dicuntur cum omni proprietate immanentes, quamvis enim non recipiantur in passo ab operante diviso, recipiuntur tamen in passo distincto.

RESPONDETUR. Negando, quod non sufficiat ad propriam immanentiam, ne actio recipiatur in passo diviso, modo sit unitum substantialiter agens ipsi passo, præcipue autem quia adhuc recipitur in oculo, qui est instrumentum agendi.

INSTAT tertio. In eodem subjecto recipitur species impressa & expressa, sed species sensibilis impressa recipitur in toto conjuncto, & species intelligibilis recipitur in intellectu.

RESPONDETUR. Etiam species impressa sensibilis, non nisi in Materia recipitur, si tamen sit species impressa intelligibilis, recipitur in intellectu seu anima; sed inde non sequitur recipiendam in anima etiam speciem sensibilem, quia jam Materiale reciperetur in spirituali, quod repugnat. Quod autem dicit, non excludi ne aliquid sit subjectum denominationis, quod est subjectum in hæsiōis, id verum est, sed negatur non posse esse aliquid subjectum denominationis, quamvis non sit subjectum in hæsiōis, consequenter poterit totus oculus denominari videns, quamvis oculus non totus recipit visionem, sed non nisi secundum aliquam sui partem, ut nasus recipit solus limitatem, & tamen homo appellatur simus.

Punctum Difficultatis 2.

An accidentia Materia subjectet in genito, quæ fuerunt in corrupto?

TItulum sic alii proponunt: An detur resolutio usque ad materiam primam. Nestitur autem difficultas, cum priori sic, si in materia reciperentur accidentia & non in forma, tunc eadem numero Materia posset sub aliam etiam

formam accidentia eadem deferre numero: sed non potest deferre eadem, qui datur resolutio ad Materiam primam. Ergo. Ut titulo argumentoque satisfiat,

DICENDUM est. *Aliqua accidentia eadem esse numero sub utroque mutationis termino*, vel alia phrasi: Non dari resolutionem ad materiam primam. Ubi conclusio negat minorem argumenti adlati.

PROBAT primò Oviedo: Si deficerent accidentia omnia præcedentis compositi, vel deficerent ob defectum causæ conservantis, vel ob contrarietatem cum forma opposita, vel ob defectum subjecti; nullo modo ex his debent deficere, quod probatur, quia accidentia communia causam sui conservativam habent Deum. Rursus accidentia communia, cum subsequenti forma non habent contrarietatem, imò sunt bonum illius requisitum, hinc in sententia Thomistarum, similia succedunt illis accidentibus alia, non etiam deficiunt ratione subjecti, quia hoc utrobique idem est, nempe materia. Deinde ad hoc, ut dicantur eadem accidentia non deficere deficiente subjecto, sufficit ut subjectum adveniat novum, potens ad illa servanda, ut defacto est potens per Thomistas, similia accidentia conservare.

Hoc ipsum sic aliter illustrat. Non minus dependet accidens à principio activo, quam passivo, sed succedente alio principio effectivo, potente aliàs ponere similem effectum, potest conservare antecedentem effectum, ut patet in calore, qui ab antecedenti igne productus, conservatur à subsequenti. Ergo succedente etiam alio principio passivo, potente subjectare, similia accidentia ab eodem conservari poterunt.

RESPONDE RI potest huic argumento. Procedit argumentum, supponendo cum Thomistis, quod in toto composito subjectentur accidentia, & nihilominus non sequi, quod eadem accidentia non maneant in utroque mutationis termino. Sed multum probat, quia probat accidentia posse de subjecto in subjectum transire eadem numero, quod & Thomistæ & communis Philosophia negat: non negat autem, quod à diversis agentibus in genere causæ efficientis conservari posset, cum id etiam à posteriori pateat in conservatione caloris, quam exhibet Deus a motu igne, nihil autem simile videmus de transeundo subjecto in subjectum.

ADDIT Arriaga, quod si accidentia possent mutare subjectum inadæquatum, possent etiam mutare adæquatum, sicut causa efficiens, quæ succedit, non tantum partialiter, sed & totaliter potest causare effectum, à præcedenti causa productum. Sed Hurtad. apud Oviedo censet id fieri posse, modo novum subjectum applicetur, hæc tamen concessio Hurtadi est contra receptum principium, accidentia de subjecto in subjectum non transire.

Scd

Sed quæ ratio assignanda foret, quòd accidentia de subiecto in subiectum transire non possint.

PRIMA RATIO assignari posset auctoritas.

RESPOND. Huius ipsius auctoritatis requiri rationem.

SECUNDA RATIO, quia illa accidentia vel potest producere agens, vel non potest, si potest: potius nova producet, idque ob bonum universi confurgens ex varietate & novitate entium; si autem non potest similia producere, vel sint communia, debet illa servare.

RESPONDERI potest: Primam partem multum probare, quia probaret, quòd ignis subsequens antecedentem calorem non conservet, sed producat novum; secunda pars etiam non convincit, quia si non potest illa producere, vel illa sunt communia, cur illa transferre non poterit de subiecto in subiectum.

TERTIA RATIO sit, quia non apparet, quæ sit, qualis, & quomodo perficienda actio translativa accidentium, destructiva unionis antecedentis, quæ tamen in accidentibus communibus non est contraria, sicut nec ipsa accidentia sunt contraria, cum tamen ordinata sit actio ad opposita debellanda: denique cum accidentia educuntur à potentia subiecti, bonum non nisi illius debent esse, ex quo educuntur hinc & subiectum è quo educuntur, petit ne bono suo spoliatur, & subiectum subsequens petit, ut è se educatur, ut sint bonum illius, & ne frustretur felicitate, ut sua vis passiva reducat in actum, per educationem ex se horum accidentium, ideo è subiecto ad subiectum non transferentur, imò minueretur miraculum Eucharisticum, si accidentia à subiecto separari possint, cum vi transferendi illa in aliud subiectum.

PROBARI solet secundò. Videmus accidentia, quæ fuerunt in corrupto, manere in genito, vel quæ fuerunt in vivente, manere in cadavere; ergo apparet, quòd non fuerit facta resolutio usque ad materiam primam.

RESPONDENT Thomistæ, non esse eadem accidentia, sed similia.

CONTRA, quia nulla ratio est, quòd sint similia & non eadem, cum id nec ratio nec experientia ostendat.

PROBATUR tertio Conclusio. Et esset resolutio usque ad materiam primam, & non esset: esset, ut supponitur; non esset ut probatur: quia vel unitur Forma subsequens materiæ dispositæ vel indispositæ; si dispositæ, ergo invenit illic dispositiones, adeoque non venit ad materiæ resolutam, seu carentem etiam accidentibus; si unitur indispositæ materiæ, ergo non unitur naturaliter, quia forma non educitur nec creatur, nisi ad exigentiam, & præsuppositis dispositionibus.

RESPONDETUR. Primò Rubio, quòd antecedentia dispositionum, quæ pro illo instanti non sunt, expellat formam priorem, quam expulsiōnem non potest non sequi nisi hæc forma.

CONTRA. Tum quia hæc, quæ non potest non sequi formam, vel invenit materiam dispositam, vel non, reditque argumentum factum. Tum quia expulsiō formæ est negatio, seu non esse formæ; negatio autem formæ non exigit magis hanc quàm illam formam, ergo neque expulsiō: & certè negatio illa formæ nihil aliud est, quàm ipsa materia spoliata formâ & dispositionibus, sed materia spoliata omni forma & dispositionibus, non magis hanc quàm illam formam exigit, utpote nec ex se nec ab extrinseco, pro tunc determinata, ad hanc potius quàm illam formam habendam. Tum quia in quo instanti est expulsiō formæ, vel sunt in illo instanti dispositiones, vel non sunt. Si non sunt; ergo non expellunt formam, quia existentia est ad causandum necessaria; Si autem in illo instanti, in quo est expulsiō formæ, sunt dispositiones, ergo in illo instanti sunt, in quo est non esse formæ; quia expulsiō formæ, est non esse formæ, & tamen responsio dicebat, quòd non sint tunc dispositiones ullæ. Unde ulterius non datur resolutio usque ad materiam primam, quando adhuc est præterita forma, nec etiam cum jam est sequens, nec præterlabitur ullum instans, quò sit materia sine forma substantiali; ergo nunquam datur resolutio ad materiam primam, ergo nō potest dici, quòd pro aliquo instanti non sint dispositiones, prout assumebat responsio.

RESPONDERI potest secundò. Expulsis accidentibus, & datâ resolutione usque ad materiam primam, in ipso instanti inductionis considerari posse duo instantia rationis. In primo instanti rationis causantur dispositiones, & in secundo signo rationis causatæ jam disponunt, ad introductionem.

CONTRA. In illo priori rationis, vel causantur illæ dispositiones à composito, vel non à composito: si causantur à composito, ergo in illo priori rationis est compositum sine dispositionibus, quas tū primū causat compositum; si autem non causantur à composito, ergo nullum est fundamentum, dari resolutionem usque ad materiam primam, cum inferatur resolutio ex eo, quòd causentur à composito: & sicut effectus, quo est prior causalitas prioritate à quo, non potest causare suam causalitatem, quia esse accipit à causalitate; ita nec dispositiones in suo genere, possunt deservire ad productionem formæ, consequenter ad constitutionem compositi, si à forma & composito accipiunt esse, causanturque. Et certè in illo priori rationis, quò compositum causat dispositiones, vel censetur prius ratione habere requisita ad suum esse, vel non censetur habere; si non censetur habere, ergo neque est compositum, quia causa & requisita antecedunt saltem ratione id, ad quod requiruntur, & quod causant, si in illo priori rationis, in quo compositum censetur causare dispositiones, habet prius ratione requisita ad suum esse, ergo in illo

† k 2 priori

priori rationis, quo causat dispositiones, prius ratione sunt, dispositiones; sunt enim illæ requisita ad compositum. Rursus, vera est per Thomistam hæc propositio; ante primam existentiam compositi non est prius ratione existentia dispositionum, causatur enim à composito: Vera etiam est hæc propositio: ante primam existentiam dispositionum non est existentia compositi: Forma enim unitur Materiæ dispositæ, quo posito sic arguitur, Causa saltem ratione debet esse prior suo effectui, sed existentia compositi non est prior dispositionibus; Ergo neque potest esse causa illarum. Denique de illo priori rationis, in quo compositum dat primam existentiam dispositionibus, verificarentur duo Contradictoria, ergo illam non dat. Antecedens probatur: de illo priori verum est dicere; prima existentia dispositionum non antecessit ratione sui positionem, & rursus verum esset dicere: prima existentia dispositionum, antecessit prius ratione sui positionem: quod ipsum probatur, quia antecessit ipsum compositum, quod compositum causat illas dispositiones.

Quando autem Aristoteles dicit, nullum sensibile subjectum manere idem, intelligendus de subjecto denominationis, in quantum illud sentitur; sed non dicit non manere idem, quod est medium & ratio sentiendi ipsum subjectum, seu non manere accidentia communia: & licet subjectum informationis & inhaesionis accidentium, sit ipsa & sola materia, non tamen sola materia est subjectum, in cuius cognitionem sensibilem, mediis accidentibus venit, neque enim videmus materiam primam, sed Leonem, hominem, &c.

Punctum Difficultatis 3.

An mediante quantitate Materia recipiat Accidentia.

Censent mediante quantitate illa recipi, Suarez, uterque Oviedo, Lugo de Eucharia Diss. 10. n. 7. negant non pauci, quibus accessit Arriaga, Pontius & alii.

DICENDUM est I. *Accidentia posse recipi immediate in quantitate.* Probatur unico argumento. Quia in hoc nulla repugnantia.

OBJECIT I. Hurtad. Munus quantitatis est solum extendere subjectum: ergo non poterit recipere immediate accidentia.

RESPONDETUR. Negando Antec. Saltem etiam secundario, hoc potest illi convenire.

INSTAT Primò idem: in qualitatibus primis non recipiuntur accidentia; ergo nec in quantitate.

RESPONDETUR. Negando Consequentiam, quia pro antecedenti nullum fundamentum,

infra autem adferetur fundamentum pro consequenti.

INSTAT Secundò idem. Dispositiones disponunt materiam ad formam substantialem; ergo debent esse in eodem subjecto, in quo & forma substantialis.

RESPONDETUR. Sufficere, ut mediata recipiantur in eodem subjecto, & si dispositiones sunt nonnisi determinantes materiam ad formam, possunt esse in alio subjecto à forma, quia determinativa, non est necesse esse in eodem subjecto, quod determinant.

INSTAT terciò idem apud de Lugo, intellectio recipitur in eodem subjecto, in quo & volitio, ad quam intellectio est dispositio; ergo & reliquæ dispositiones recipiuntur in eodem subjecto, in quo recipitur forma, ad quam disponunt.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia cum potentia animæ sint identificata realiter, si recipit aliquid potentia intellectiva, recipit hoc ipso etiam voluntas, idque immediate, hinc non est, in quo tanquam distincto à voluntate possit recipi intellectio; jam autem ostendi potest, in quo, distincto à materia, recipiantur dispositiones, nempe quantitas.

OBJICIUNTUR Secundò Paritates aliquæ. PRIMA Paritas est: Forma substantialis non recipitur in quantitate; ergo nec accidentalis.

RESPONDETUR. Pro antecedenti nullum fundamentum esse, quod adferetur pro consequenti. Deinde formæ substantiales ordinatae sunt ad constituendum unum per se substantiale, quod non possunt constituere cum quantitate, seu subjecto accidentali: tale autem vel simile absurdum, non sequetur, posito quod quantitas recipiat accidentia: & licet Formæ accidentales dicant ordinem ad materiam, dicunt tamen ordinem ad illam, tanquam ad subjectum ultimum, sed non tanquam ad subjectum immediatum, unde licet illarum subjectivum non posset esse nisi subsistens, id verum est de subjectivo ultimato, non autem de immediato, & quidem respectu formarum accidentalium.

SECUNDA Paritas. Substantia non potest inherere; ergo neque accidens subjectare.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia inherencia, est proprietas adstricta soli rationi accidentis, facit enim inherens, non esse ens per se: jam autem ratio subjecti non est adstricta soli rationi substantiæ, neque enim ostendi potest, cur ratio recipientis invehatur prædicatum entis per se.

TERTIA Paritas. Materia non potest informare; ergo neque forma recipere.

RESPONDETUR Pontius, Disparitatem esse, quia non est de ratione solius materiæ recipere, est autem de ratione solius formæ informare. *Hæc Responsio*

Non